

Nacionalni planovi koje je pred konferenciju o klimi u Parizu (COP21) do sada dostavilo blizu 150 zemalja, učvršćuju očekivanja da će globalno zagrevanje moći da se ograniči na 2 stepena Celzijusa, ali su neophodni dodatni naponi, navodi se u izveštaju Ujedinjenih nacija objavljenom 30. oktobra. Primena dostavljenih nacionalnih planova omogućila bi da se porast temperature ograniči na 2,7 stepeni Celzijusa do 2100, što u UN smatraju napretkom u odnosu na prethodne prognoze. Planove je do 1. oktobra dostavilo 146 zemalja čiji je ukupan udeo u emisijama gasova sa efektom staklene bašte u svetu 86%.

“U svetu su preduzeti naponi kakvi do sada nisu viđeni, što jača uverenje da će zemlje moći da ostvare cilj da se globalno zagrevanje zadrži ispod 2 stepena Celzijusa”, ističe se u saopštenju sekretarijat Okvirne konvencije UN o klimatskim promenama (UNFCCC).

U izveštaju se, međutim, upozorava se da će biti potrebno da se emisije gasova sa efektom staklene bašte mnogo više smanje u narednim godinama da bi rast temperature ostao ispod tog nivoa.

Na osnovu nacionalnih planova koje je do 1. oktobra dostavilo 146 zemalja, zaključeno je da porast temperature može da se ograniči na 2,7 stepeni Celzijusa do 2100, rekla je generalna sekretarka UNFCCC Kristina Figeres.

“To nikako nije dovoljno, ali je u svakom slučaju mnogo manje nego 4 ili 5 stepeni i više koliko su mnogi procenjivali pre dostavljanja nacionalnih planova”, rekla je ona.

Prosečna temperatura u svetu se povećala za 0,8 stepeni Celzijusa u odnosu na vreme pre industrijalizacije, što za posledicu ima klimatske promene. Smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte pre svega ugljen-dioksida (CO₂) glavni je način da se zagrevanje uspori.

Međuvladin panel za klimatske promene (IPCC) je izračunao da ukupne emisije u atmosferi ne smeju da premaše 1.000 gigatona CO₂ da bi zagrevanje bilo ispod 2 stepena Celzijusa. To je takozvani “ugljenikov budžet” kojim raspolaže čovečanstvo, a podrazumeva akumulirane količine CO₂ u atmosferi nastalog spaljivanjem fosilnih goriva od početka industrijske revolucije.

Proračun urađen na osnovu sadašnji obaveza, pokazao je da će od 72 do 75% “ugljenikovitog budžeta” biti istrošeno do 2030. Prema projekcijama UN, kumulativne emisije će dostići oko 540 gigatona 2025. i 748 gigatona 2030.

Izveštaj UN je ipak pokazao da emisije mogu znatno da se smanje. Kako se navodi, nacionalni planovi mogli bi da “uspore rast emisija” za oko trećinu u periodu 2010-2030. u odnosu na period 1990-2010. Dodaje se da će nacionalni planovi i ciljevi omogućiti i da se smanje emisije po stanovniku u svetu u narednih 15 godina, i to za 8% do 2025. i 9% do 2030.

Planove za borbu protiv klimatskih promena dostavile su sve razvijene zemlje i tri četvrtine zemalja u razvoju koje su potpisnice UNFCCC, uključujući Srbiju. Udeo tih 146 zemalja u emisijama u svetu je 86%.

Nacionalni planovi (INDC) predstavljaju politike u oblasti klime i programe i aktivnosti u mnogim sektorima, poput smanjenje upotrebe fosilnih goriva u energetici i veće upotrebe obnovljivih izvora, mera energetske efikasnosti i boljeg upravljanja zemljištem, urbanim planiranjem i saobraćajem.

Svi dostavljeni planovi odnose se na emisije CO₂ a mnogi i na metan, azotne okside i druge gasove, navodi se u saopštenju UN.

Više od polovine planova uključuje i dugoročne projekcije u prelasku na ekonomiju zasnovanu na malim emisijama i održivom razvoju. Mnogi planovi predviđaju da se do 2050. postigne stanje "klimatske neutralnosti", odnosno da se sve emisije koje stvori čovek apsorbuju u prirodi, skladište ili iskoriste.

Oko 100 planova uključuje nacionalne mere koje treba da smanje izloženost posledicama klimatskih promena, poput zakona i sektorskih planova. Posledicama klimatskih promena su posebno izloženi vodoprivreda, poljoprivreda, zdravstvo, ekosistemi i šumarstvo.

Konferencija UN o klimi održaće se od 30. novembra do 11. decembra u Parizu, a cilj je da se postigne globalni sporazuma o smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte kako bi se globalno zagrevanje usporila na 2 stepena Celzijusa do 2100.

izvor: euractiv.rs